ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE
SECŢIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

DECIZIA NR. 3155 **Dosar nr. 559/2/2017**

Şedinţa publică din data de 02 iulie 2020

Preşedinte:	Florentina Dinu	- judecător
	Maria Hrudei	- judecător
	Iuliana Măiereanu	- judecător
	Georgiana Roxana Petre	- magistrat-asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva sentinţei nr. 3455 din data de 3 octombrie 2017 a Curţii de Apel Bucureşti - Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

La apelul nominal făcut în şedinţă publică, a răspuns recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, prin consilier juridic .... lipsind intimatul-pârât Moldovan Simion.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se prezintă referatul cauzei, magistratul-asistent învederând că recursul se află la primul termen de judecată, este declarat în termen şi scutit de plata taxei judiciare de timbru, iar intimatul-pârât a depus întâmpinare.

Cu titlu prealabil, recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, prin consilier juridic .... depune practică judiciară relevantă, hotărâri pronunţate atât de către Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, cât şi de către Curtea de Apel Bucureşti.

Înalta Curte, luând act că nu se formulează alte cereri, în conformitate cu dispoziţiile art. 392 Cod procedură civilă, declară deschise dezbaterile şi acordă cuvântul asupra recursului.

Recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, prin consilier juridic .... solicită admiterea recursului astfel cum a fost formulat, în principal casarea sentinţei atacate şi trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bucureşti, iar în subsidiar, rejudecarea acţiunii şi constatarea calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa intimatului-pârât.

Subsumat motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 6 Cod procedură civilă, solicită a se observa faptul că în cuprinsul sentinţei recurate, „analizând probele administrate în cauză curtea reţine că cererea reclamantei este întemeiată, urmând a fi admisă ca atare”, însă prin considerentele ulterioare şi prin dispozitivul hotărârii se reţine că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată. Se observă, aşadar, o contradictorialitate evidentă între considerente şi dispozitivul hotărârii.

În subsidiar, în cauză este incident şi motivul de nelegalitate prevăzut de art. 488 alin (1) pct. 8 Cod procedură civilă, instanţa aplicând şi interpretând greşit dispoziţiile art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008.

Prima instanţă a arătat că, deşi este vorba despre o persoană ce face parte dintr-o grupare religioasă interzisă şi persecutată de regimul comunist, nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de norma legală incidentă, întrucât nota informativă cuprinde un grad mare de generalitate, fără relevanţă pentru Securitate din moment ce avea cunoştinţă despre gruparea religioasă.

Această argumentare goleşte de conţinut prevederea legală, urmând ca, prin validarea acesteia, nicio formă de denunţare a unei activităţi sau atitudini potrivnice regimului comunist să nu mai conducă la constatarea calităţii de colaborator al Securităţii.

Motivele recrutării intimatului sunt menţionate în mod expres în înscrisurile depuse la dosarul cauzei, din care rezultă că organele securităţii erau interesate să afle identitatea membrilor cultului interzis şi activitatea concretă a acestor persoane, pentru a le supune unor interdicţii ulterioare. Intimatul a furnizat întocmai datele solicitate, acestea relevând denunţarea unei atitudini potrivnice regimului comunist.

În cauză este, de asemenea, îndeplinită şi condiţia potenţialului negativ pentru persoana indicată, de natură a-i încălca drepturile fundamentale şi a aduce atingere vieţii private, astfel cum impun dispoziţiile art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008.

Înalta Curte, luând act de susţinerile părţilor, în conformitate cu dispoziţiile art. 394 Cod procedură civilă, declară închise dezbaterile şi rămâne în pronunţare asupra căii de atac promovate.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de faţă;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Circumstanţele cauzei

Prin acţiunea înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti la data de 19 ianuarie 2017, reclamantul Consiliul Naţional Pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat instanţei de judecată, în contradictoriu cu pârâtul Moldovan Simion, ca prin sentinţa ce se va pronunţa, pe baza indiciilor rezultate din documentele existente la dosar, să aprecieze asupra calităţii pârâtului de colaborator al Securităţii .

2. Soluţia instanţei de fond

Prin sentinţa nr. 3455 din data de 03 octombrie 2017 Curtea de Apel Bucureşti - Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal a respins cererea formulată de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii în contradictoriu cu pârâtul Moldovan Simion, ca neîntemeiată.

3. Recursul exercitat în cauză

Împotriva sentinţei a declarat recurs reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, criticând-o pentru nelegalitate şi, în temeiul dispoziţiilor art. 488 alin. (1) pct. 6 şi 8 Cod procedură civilă, a solicitat casarea hotărârii, în principal trimiterea cauzei spre rejudecare, iar în subsidiar, rejudecarea acţiunii şi admiterea acesteia astfel cum a fost formulată.

În motivarea recursului s-a arătat că în cuprinsul considerentelor de la pagina 7 a sentinţei recurate, instanţa a arătat că „analizând probele administrate în cauză curtea reţine că cererea reclamantei este întemeiată, urmând a fi admisă ca atare”,

iar prin considerentele ce au urmat, precum şi prin dispozitivul hotărârii, s-a arătat că acţiunea ar fi neîntemeiată.

De asemenea, prima instanţă a încălcat şi a aplicat greşit prevederile art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 şi a reţinut că nota informativă scrisă de intimat nu ar cuprinde informaţii referitoare la activităţi sau atitudini potrivnice regimului comunist şi nu ar fi vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale, iar informaţiile ar avea un grad mare de generalitate, ar privi chestiuni de notorietate şi nu s-ar referi la informaţii concrete potrivnice regimului comunist.

Abordarea primei instanţe este în sensul neaplicării prevederilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, însă din aceste prevederi rezultă foarte clar că intenţia legiuitorului a fost să includă în sfera colaboratorilor securităţii acele persoane care denunţau atitudinile sau activităţile potrivinice regimului comunist ale cunoscuţilor, expunându-i pe aceştia unor posibile repercusiuni.

Din cuprinsul notei informative supuse analizei primei instanţe, Securitatea afla atât identitatea unuia dintre membrii cultului interzis, în persoana domnului D.A. (prescurtarea CNSAS, în nota informativă apărând numele integral), cât şi activitatea concretă a acestuia, prin care încerca să câştige noi adepţi pentru respectivul cult. Se observă astfel, că Securitatea nu ar fi putut afla, în lipsa unor note informative precum cea furnizată de intimat, numărul şi identitatea membrilor cultului.

Prin urmare, în mod eronat a considerat instanţa de fond că denunţarea apartenenţei unei persoane expres nominalizate la cultul „Martorii lui Iehova" şi a activităţii sale religioase nu s-ar înscrie în categoria denunţurilor cu privire la activităţi sau atitudini potrivnice regimului comunist, de natură să îngrădească drepturi şi libertăţi fundamentale.

4. Apărările formulate în cauză

Intimatul-pârât Moldovan Simion a depus întâmpinarare şi, fără a invoca excepţii, a solicitat respingerea recursului ca nefondat şi menţinerea ca legală a hotărârii primei instanţe.

5. Considerentele Înaltei Curţi asupra recursului

Examinând sentinţa atacată prin prisma criticilor formulate şi a dispoziţiilor legale incidente, Înalta Curte constată următoarele :

Recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a învestit instanţa de contencios administrativ, în temeiul art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008, cu o acţiune vizând constatarea calităţii de colaborator al Securităţii a intimatului-pârât Moldovan Simion .

Verificările au fost efectuate de Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii în baza art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008, ce stabilesc obligaţia Consiliului de a verifica, din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător sau de colaborator al Securităţii, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile sau funcţiile prevăzute la art. 3 lit.b)-h) din acelaşi act normativ.

Prima instanţă a respins cererea dedusă judecăţii reţinând, în esenţă, că stabilirea calităţii de colaborator al Securitatii nu se face de plano, ca urmare a constatării faptului semnării unui angajament sau a furnizării unor informatii, ci prin verificarea concomitentă a întrunirii condiţiei legale relativ la ingradirea drepturilor

şi libertatilor fundamentale ale omului, iar informaţiile furnizate de către pârât nu se încadrează în tiparul juridic reglementat de prevederile art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

Potrivit textului de lege menţionat, are calitatea de colaborator al Securităţii *„persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale".*

Astfel cum reiese din interpretarea acestei prevederi legale, calitatea de „colaborator al Securităţii", presupune întrunirea a trei condiţii cumulative: - furnizarea de informaţii, indiferent sub ce formă; - informaţiile să denunţe activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist; - informaţiile să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Din această perspectivă, se constată caracterul întemeiat al criticilor recurentului subsumate cazului de casare reglementat de art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod procedură civilă, hotărârea primei instanţe fiind rezultatul aplicării greşite a dispoziţiilor legale precizate.

Analizând în concret situaţia de fapt din prezenta cauză, se observă că intimatul-pârât Moldova Simion a fost recrutat în calitate de persoană de sprijin, conform raportului întocmit de lt.col........................... Serv.1/A, aprobat la data de 20.06.1989 de col......................... Şef Serviciu - *„În conformitate cu aprobarea conducerii profesionale, s-a trecut la recrutarea numitului Moldovan Simion /.../ magaziner la Întreprinderea Piscicolă Zau de Câmpie. În procesul recrutării sus-numitul a adoptat o poziţie corespunzătoare, dând angajament scris de colaborare şi furnizând două note informative despre elementele aflate în atenţie. I s-a stabilit numele conspirativ <Răcez> şi a fost instruit asupra sarcinilor de rezolvat, cum să procedeze în acest scop şi modalităţile de legătură. Faţă de cele raportate mai sus propunem a se aproba efectuarea recrutării şi înregisrarea sus-numitului la BID în calitate de persoană de sprijin în problema <culte-secte> ".*

Din cuprinsul notelor informative redactate la data de 07.04.1989, depuse la dosar reies următoarele informări făcute de către intimatul-pârât organelor de Securitate, sub numele conspirativ de "RĂCEZ":

- *„Sursa vă informează că numitul S.I., mecanic şef la CAP Zau este <iehovist>, în urmă cu circa trei săptămâni a predicat pe............ la locuinţa numitului V.L.-care în aceeaşi zi a fost înmormântat, sub pretextul că se află toţi cei adunaţi la masa din ziua înmormântării. La această adunare au participat foarte muţi iehovişti, în special tineri veniţi din Valea Largă, Şeulia şi Oroi".*

- *„Sursa vă informează că numitul D. A., care face parte din secta <Martorii lui Iehova>, zilnic umblă pe la anumite familii pentru a-i lămuri să se pocăiască, că sfârşitul este aproape, iar zilnic vin la el acasă persoane pocăite din foarte multe judeţe ale ţării, care îi aduc biblii, pe care acesta le vinde la preţ de speculă, şi broşuri cum sunt<Turnul cel de veghe>."*

În privinţa primei condiţii, Înalta Curte constată că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, conduce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securităţii, persoanelor care, prin denunţurile lor, nu au menajat interesele celor denunţaţi, deşi puteau,

desconsiderarea acestor interese nefiind compatibilă cu principiile moralei publice. Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică.

Sub acest aspect, se constată că denunțarea de către intimatul-pârât a persoanelor ce desfășurau activități religioase și încercau să atragă noi adepți, se înscrie în sfera delațiunilor ce se refereau la atitudini potrivnice regimului și care erau de natură a produce consecințe negative asupra celor vizați.

Pe de altă parte, se reține că, discuțiile și manifestările de natură religioasă erau atent monitorizate de organele de Securitate, având în vedere contextul ideologic în care acestea au avut loc - *„îngrijorarea față de menținerea sentimentului religios la cote ridicate a determinat autoritățile de la București să inițieze în anii 1960 - 1980 acțiuni de <educare științifică și de combatere a misticismului și obscurantismului din conștiința maselor>. Grupările minoritare, atât cele legale cât și cele interzise, dețineau un loc special în cadrul acestor veritabile campanii antireligioase.*" (Raport final - Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, București, 2006, f. 470).

De asemenea, odată ce aceste împrejurări ajungeau la cunoștința autorităților, fără consimțământul victimelor delațiunilor, se producea o evidentă imixtiune a autorităților, prin intermediul colaboratorilor, în viața personală a acestora.

O.U.G. nr. 24/2008 nu impune ca efectele negative să se fi produs efectiv, fiind suficient ca informațiile „să vizeze" îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale, adică expunerea persoanei denunțate unor posibile acțiuni informative ale Securității.

În cauză, nu prezintă relevanță susținerile intimatului-pârât referitoare la nederularea procedurii de recrutare conform celor descrise în raportul de la dosar, la nesemnarea unui angajament față de organele de securitate, ci doar față de Miliție, la nedenunțarea de activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, precum și la cele prin care pretinde că nu a fost informat despre utilizarea datelor de către organele de securitate, iar datele nu vizau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale, întrucât îndeplinirea condiției referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale nu presupune în mod obligatoriu încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi, ci doar expunerea persoanei denunțate unor posibile încălcări ale drepturilor sau libertăților fundamentale.

În respectivul context politic și social, în care era de notorietate atitudinea ostilă a autorităților comuniste față de cultul „Martorii lui Iehova", este exclus ca intimatul să nu fi realizat faptul că, odată ce furniza o astfel de informație, asupra persoanei la care se referea în denunțul său se putea desfășura o acțiune de investigare din partea Securității, ori o accentuare a formelor de supraveghere, dacă persoana denunțată era deja urmărită. Or, toate aceste acțiuni vizau încălcarea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, dar și încălcarea dreptului la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei,

prevăzut de art. 30 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 18 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

De asemenea, Înalta Curte reţine că recurentul a invocat şi motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 6 Cod procedură civilă.

Acest motiv de recurs este, însă, neîntemeiat, având în vedere faptul că în considerentele hotărârii atacate, judecătorul fondului explică în mod convingător soluţia pronunţată în dispozitiv, prin argumente de fapt şi de drept care demonstrează că acesta a analizat în mod adecvat probele dosarului, pe care le-a trecut prin filtrul propriei sale aprecieri şi a explicat raţionamentul pe baza căruia a pronunţat soluţia în cauză.

Contrar susţinerilor recurentului, în cauză nu se poate vorbi despre o contrarietate între considerente şi dispozitiv, iar paragraful de la fila 7 din sentinţa recurată apare ca fiind rezultatul unei erori de tehnoredactare, câtă vreme considerentele ulterioare sunt în concordanţă cu soluţia pronunţată în dispozitiv.

Pentru considerentele expuse, reţinând incidenţa cazului de casare reglementat de art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod procedură civilă, în temeiul dispoziţiilor art. 496 Cod procedură civilă şi art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, Înalta Curte va admite recursului promovat, va casa sentinţa recurată şi va admite acţiunea reclamantului, constatând calitatea pârâtului Moldovan Simion de colaborator al Securităţii.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E

Admite recursul declarat de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva sentinţei nr. 3455 din data de 3 octombrie 2017 a Curţii de Apel Bucureşti - Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

Casează sentinţa recurată şi, rejudecând :

Admite acţiunea formulată de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii şi constată calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului Moldovan Simion.

Definitivă.

Pronunţată în şedinţă publică, astăzi 02 iulie 2020.

Judecător,	Judecător,	Judecător,
F. Dinu	M. Hrudei	I. Măiereanu

Magistrat-asistent,
G.R. Petre

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Contencios administrativ şi fiscal
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 559/2/2017
se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF,

S-a anulat chitanta/foaia de vărsământ Nr. .... în sumă de .... lei
GREFIER ŞEF,

Red. G.R.P. - 4ex.
Dosar fond nr. 559/2/2017 - Curtea de Apel Bucureşti
Jud. fond O. Spînu